МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет цифрових, освітніх та соціальних технологій
Кафедра іноземної та української філології

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Філологічний факультет
Кафедра практики англійської мови та методики викладання

І МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

6 квітня 2022 року

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ КОНФЕРЕНЦІЇ

Луцьк 2022

УДК 81’1(043.2)
А 43

Актуальні проблеми міжкультурної комунікації: зб. матеріалів І Міжнародної науково-практичної конференції, 06 квітня 2022 року, Луцький національний технічний університет. Луцьк: ІВВ Луцького НТУ, 2022. 320 с.

До збірника увійшли матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої актуальним проблемам міжкультурного діалогу, перекладу у контексті міжкультурної комунікації, інноваційним технологіям викладання та проблемам змісту й організації навчального процесу.

Рекомендовано викладачам, аспірантам, магістрантам.

Розглянуто та схвалено вченою радою факультету цифрових, освітніх та соціальних технологій Луцького національного технічного університету.
Протокол № 10 від 14 квітня 2022 року.

Друкується в авторській редакції

© Луцький національний технічний університет, 2022
© Автори статей

ЗМІСТ

І. Міжкультурний діалог: лінгвокогнітивний, етнолінгвістичний та літературознавчий аспекти.

ALIYEVA A.D., GULIYEVA F.F. The role of the language in cognitive linguistics 10
БАЛАБУХА Є. О. Особливості відтворення національно-специфічної лексики в англомовних перекладах «Лісової пісні» Лесі Українки 13
БОЙЧУК В.М., ЄФРЕМОВА Н.В. Методика дослідження польової організації мовних одиниць на позначення феномену песимізму в сучасній англійській мові 16
ВОЙТЕНКО І. Г. Мовленнєво-етикетний стереотип у політичному дискурсі США на прикладі промови Джо Байдена 26 квітня 2022 року 18
ГОЛІКОВА Н.С. Неологія мовних засобів масової комунікації: функціонально-стилістичний аспект 20
ГОНЧАРУК Р. А. Repräsentation des Konzeptes „Freundschaft in der Kinderliteratur 23
ГРИЦЕВИЧ Ю. В. Лексичні запозичення в текстах коломийок (на матеріалі записів Володимира Гнатюка) 25
ДОЛИНА Б. І. Лексичні інновації в англійській мові: вплив пандемії COVID-19 27
КАЛІЩУК Д. М. Ґендерно-нейтральні займенники англійської мови: нові підходи до вирішення проблеми 30
КИСЕЛЮК Н. П. Лінгвотоксичність у сучасних реаліях засобів масової інформації 33
КІНАЩУК А. В. Місце етимологічного аналізу у сучасному мовознавстві 35
КОЗАК А. В. Реклама та піар як інструменти міжкультурної комунікації 37
КОЦИРІЙ А. І., ГУБІНА А. М. The Use of Sex Appeals in Advertising 39
ЛІТКОВИЧ Ю.В., ДЗЕНІК К. Є. Іронія як засіб маніпуляції у медіа-дискурсі 43
ЛУБЕННІКОВА А. А. Лінгвоекологія новин в масмедійному дискурсі 45
MAKUCHOWSKA M. Akty grzeczności językowej w komunikacji międzyreligijnej 48
МОРОЗ Л. В. Роль культурологічного аспекту у викладанні іноземної мови 51
НАЙДЮК О. В. Інтердискурсивність і художній текст 54
НАЙТ Н. Ф. Транспозиція як один із виявів морфолого-синтаксичного способу словотвору 56
ОДАРЧУК Н. А., МАТВІЙЧУК М. В. Функціональні особливості англомовного ритуального дискурсу 58
ПАВЛЮК А. Б. Естетизм у творчому доробку Оскара Уайльда 61

ПАЛАШ А. О. Семантика концепту «ПОРИ РОКУ» в ідіостилі Миколи Зерова 63
ПОТАПЧУК С. С., ВЄТРОВА І. М. Концептуалізація моральної чистоти в англійській та українській лінгвокультурах (на матеріалі етичних номінацій) 67
ПРИЙМАК В. О., КИРИКИЛИЦЯ В. В., ОНИЩЕНКО І. А. Міжкультурний діалог в умовах інтернаціоналізації вищої освіти 70
СИРКО І. М. Ukrainian Diaspora Diarists' Language:Topical Problems of Research 73
СТЕРНІЧУК В. Б. Концепт лабіринту: текст і контекст 76
СЮТА Б. О. Динамічність прецедентних змістів у мистецьких творах у процесі симультанної комунікації 79
СЮТА Г. М. Мовна реальність періоду війни: актуальні тексти і словник 82
ТИХА Л. Ю., САМЧУК Т. В. Неологізми у засобах масової інформації як рефлексія на суспільні і політичні зміни 86
ФЕДІК Ю. М. Мультимодальна метафора та метонімія у сучасному англомовному політичному дискурсі 88
ФЕДОРИШИН О. П. Distance Learning in Canada 92
ФЕРКО Х. В. Образ вчителя у романах Пола Бенджаміна Остера 95
ФУРМАН О. М. Графічна синонімія у сучасних англомовних мультимодальних масмедійних медичних текстах на тематику COVID-19 97
ХАРКЕВИЧ Г. І. , ЖЕРЕБИЛО М. Ф. Мовний бар'єр та способи його подолання під час вивчення англійської мови 102
ШЕПТИЦЬКА А. А., **БОНДАР Т. Г.** Лексико-граматичні особливості англомовного медичного дискурсу 104
ШКЛЯЄВА Н. В., НИКОЛЮК Т. В., ВОЗНЯК О. М. Мотиви ведення господарства у народній топонімічній прозі Західного Полісся 107
ШКЛЯЄВА Н. В., СКЛЯРЕНКО Н. В., **ШКЛЯЄВА І. О.** Казка як жанр усної народної творчості Західного Полісся 112
ШКЛЯЄВА Н. В., **БОНДАРЧУК І. М.**, **ЖАЛКО Т. Й.** Легенди та перекази про походження назв рослин Західного Полісся 114
ЯРУЧИК О. Б. Вплив великопольського та малопольського діалектів на формування польської літературної мови 117

II. Переклад у контексті міжкультурної комунікації: теорія і практика.

АРХАНГЕЛЬСЬКА А. М. Новітні фемінативи в офіційно-діловій і правничій сфері сучасної української мови 121
БІГУНОВА С. А., **ФРІДРІХ А. В.** Телескопізми в англійському короновокабулярі 125

БІГУНОВ Д. О. Генезис та деривація особових імен в англомовних країнах 127
CAMPBELL M. Reading and Re-Translation 129
ДЕНИСОВА С. П., **КУЗЬМИЧ О. В.** Способи та проблеми перекладу фразеологічних одиниць в англійській мові 132
КРУГЛІЙ О. Р. Переклад англомовних дипломатичних термінів (на прикладі законодавчих актів ЄС) 135
КУРЯТА Ю. В., **КАСАТКІНА-КУБИШКІНА О. В.** Figures of Speech as Means of Expressiveness in Political Discourse 137
ЛАВРИНЮК І. М., **ПАРХОМЕНКО О. Т.** Переклад міжкультурних текстів 140
МАРТИНЮК О. М. Особливості дипломатичного перекладу (на базі французької мови) 142
ПРИХОДЬКО В. Б. Художній переклад в системі порівняльного літературознавства 144
СУХАРЄВА С. В. До проблеми образності перекладу в науковій комунікації 146
УНДІР Л., **ВОРОБЙОВА І. А.** Лексико-стилістичні особливості політичних промов Гіларі Клінтон (на основі промов у Рено від 25.08.16, у Філадельфії від 07.11.16) 149
ЦЬОЛИК Н. М. Особливості перекладу назв кінофільмів на польську мову 151
ЯНОВЕЦЬ А. І. Мультимодальність полікодових текстів інтернет спілкування через призму перекладу 153

III. Інноваційні технології у викладанні іноземних мов та перекладу

БЛИЗНЮК Л. М. Країнознавчий матеріал на заняттях з німецької мови 159
БЛИЗНЮК Л. М., **ХОЙНА Д. М.** Цифрові технології в шкільній освіті та у вивченні іноземної мови 161
КОВАЛЕНКО В. Г. Development of communicative competence in teaching foreign language for professional purposes 164
КОВАЛЮК В. В. Проблемні ситуації як метод навчання говорінню у процесі вивчення іноземної мови 167
КОВАЛЬЧУК О. М. Необхідність використання сервісів Google при вивченні іноземної мови в умовах сучасності 171
КОРОЛЬЧУК Л. В. Ways to level the disadvantages of distance learning of a foreign language in HEI 172
ЛОБАНОВА С. І. Співвідношення самостійності з самореалізацією особистості при виконанні самостійної роботи студентами ЗВО 175

МАККРОЛА Д. (Jason C. McKrola) Considerations for Designing an Online EFL Club 177
МАРТИНЮК А. П., МАРТИНЮК К. В. Інноваційні методи викладання іноземної мови у вищій школі на сучасному етапі 180
МИРОНЧУК М. С., БОРТНЮК Т. Ю. Особливості формування критичного мислення в початковій школі 183
ПОЛІЩУК Т. М. Metody a analizy nauczaniu czytania obcokrajowców 185
СМОЛЯК Г. В. The Role of Smartphones in Learning English 191
ТАЧИНСЬКА Т. М., ОДАРЧУК Н. А. Інклюзія як основний вектор освітнього процесу в Україні 195
ТРИНДЮК В. А. Розвиток критичного мислення на заняттях з граматики іноземної мови 187
ФЕДОРЕЦЬ М. А., СОРОЧАН А. В. Формування іншомовної комунікативної компетенції молодших школярів шляхом використання сучасних технологій 201
ЧЕРНЯК О. П. Особливості використання хмарних технологій *Microsoft Office 365* для дистанційного навчання іноземних мов 204

IV. Філософські, соціокультурні, психолінгвістичні, педагогічні проблеми змісту та організації навчального процесу

БЛЯШЕВСЬКА А. В., КОВАЛЬЧУК А. В. Позакласна робота з іноземної мови 208
БЛЯШЕВСЬКА А. В., ВОЗНЮК А. Роль мотивації у вивченні іноземної мови 211
БОЙЧУК П. М., МАРЧУК С. С. Психоемоційна компетентність освітнього менеджера 214
БОРБИЧ Н. В., ЧЕМЕРИС І. В. Сучасний підхід до збереження та зміцнення здоров'я дитини в Новій українській школі 217
БОРТНЮК Т. Ю., БОЙЧУК Н. Р. Особливості розвитку творчого мислення у дітей молодшого шкільного віку 221
БОРТНЮК Т. Ю., БІЛЯК А. М. Метод проєктів як засіб формування творчих здібностей у молодших школярів 224
ВИХОВАНЕЦЬ А. А., ВОЙНАРОВСЬКИЙ А. Ю. Репетиційна методика роботи з оркестром (до питання виховання ансамблевих та оркестрових навичок музиканта) 228
ГЕРАСИМЧУК Г. А., ЛІЩИНА Н. М. Застосування технології «перевернутого» навчання для здобувачів вищої освіти в умовах війни 232
ГОЛОЮХ Л. В. Вивчення риторики в системі фахової підготовки вчителя української мови 234

ГОЛУБЄВА І. В. Підготовка вчителів до роботи з лінгвістично обдарованими учнями 238
ГУЛАЙ О. І., ШЕВЧУК М. В. Дизайн оцінювання на основі теорії конструктивного вирівнювання Дж. Біггса 241
ДЕЙНА Т. Ю., БОРТНЮК Т. Ю. Інтегроване навчання як засіб розвитку критичного мислення здобувачів освіти молодших класів 243
ЖУК О. М Формування «soft skills» у бакалаврів під час вивчення курсу «Професійні комунікації» 245
ЗАБІЯКА І. М. Хмарні технології в системі освітнього простору ЗВО при вивчення іноземної мови 249
КАБАК В. В., ІЛЮШИК О. І., СЕРАФИНЮК В. В. STEAM-освіта – новітній спосіб до оволодіння інноваційними технологіями 252
КОВАЛЬЧУК І. Л. Коучинг як педагогічна технологія студентоцентрованого навчання 255
КОЛЯДА Е. К. The Importance of Understanding Learning Styles 258
КОРНЕЛЮК В.О. Застосування інтерактивних технологій для інтенсифікації професійної підготовки здобувачів освіти педагогічного напряму 261
КОСТУСЯК Н. М. Категорія особи в сучасній українській мові: лінгвометодичний вимір 264
КУЛЬЧИЦЬКА М. П., БОРТНЮК Т. Ю. Особливості викладання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у початковій школі 268
КУПЧИК Л. Є. До питання організації вивчення іноземних мов майбутніми фахівцями туристичної сфери 272
ЛАВРИНЮК І. М., ПАРХОМЕНКО О. Т. Issue of Effective Communication in Pedagogy 274
НІКОЛАЄВА К., НІКОЛАЄВА І. А. Basic principles of sports nutrition 276
МАСИЦЬКА Т. Є. Лінгводидактичні особливості вивчення дієслів на заняттях з української мови як іноземної 279
МЕЛЬНИК І. А. Лінгводидактичні особливості вивчення прикметника на тлі Модельної навчальної програми «Українська мова. 5-6 класи» для ЗЗСО 281
МЕЛЬНИЧУК О. В. Система вимог до професійної підготовки викладача англійської мови в університетах у контексті неперервної освіти Великої Британії 284
МЕЖОВ О. Г. Етнолінгвістичний та лінгвокультурологічний аспекти вивчення української мови в закладах вищої освіти 286
МИХАЛЬЧУК Н. О., ІВАШКЕВИЧ Е. Е. ,НАБОЧУК О. Ю. The structure of the experiment and the criteria for assessing the speech production of pupils of secondary school at the lessons of the English language with the use of feature films 290
МЯЛКОВСЬКА Л. М. Масова свідомість як об’єкт інформаційно-комунікативних технологій 293

НЕДІЛЬКО І. М., ХОМЯРЧУК А. П., МАГДИСЮК Л. І. Створення інноваційного освітнього середовища в закладі вищої освіти 295
ПОТАПЮК Л. М., МЕЛЬНИК В. В. Вплив сучасних гаджетів на емоційний стан і формування поведінки молоді 298
ПОТАПЮК Л. М., ПАНАСЮК Є. Проблема тривожності у підлітковому віці 301
ФАСТ О. Л. Потенціал дистанційних технологій навчання у підготовці майбутніх докторів філософії 303
ФЕДОРЧУК-МОРОЗ В. І., ВІСИН О. О. Обґрунтування необхідності викладання безпекових дисциплін у закладах вищої освіти на сучасному етапі 307
ФУРС Т. В., ШЕМЕТ В. Я. Якість організації дистанційного освітнього процесу у підготовці студентів спеціальності 274 Автомобільний транспорт 310

Гончарук Р. А. *ст. викладач*
кафедри практики німецької та французької мов
Рівненський державний гуманітарний університет

Repräsentation des Konzeptes „Freundschaft“ in der Kinderliteratur

Problemstellung. Im gegenwärtigen Entwicklungsstadium der Sprachwissenschaft ist die Frage der Erforschung des Begriffs nicht nur für Linguisten, sondern auch für Philosophen, Psychologen, Sprach- und Kulturwissenschaftler von großem Interesse. Die Linguokulturologie ist eine relativ junge Wissenschaft, die im zwanzigsten Jahrhundert geboren wurde und auf der Beziehung dreier sozialer Phänomene basiert: Mensch, Sprache und Kultur. Linguokulturologie untersucht die Beziehung und Interaktion von Sprache und Kultur. Der Artikel ist ein Versuch der Analyse der sprachlichen Repräsentation des sprachkulturellen Konzeptes „Freundschaft“ in A. Sommer-Bodenburgs Roman „Der kleine Vampir“. **Die Aktualität** dieser Arbeit beruht auf dem Studium der Repräsentationsweisen des linguokelturellen Konzeptes „Freundschaft“ in der Literatur für Kinder. Heutzutage erfordert die Forschung auf dem Gebiet der Darstellung sprachlicher und kultureller Konzepte in der Kinderliteratur mehr Aufmerksamkeit von Wissenschaftlern.

Präsentation des Hauptmaterials. Die Frage, die Welt um uns herum mit Hilfe von Wörtern zu konzeptualisieren, bleibt sehr relevant und wichtig. Robert Lado stellte diesbezüglich fest: „Es gibt eine Illusion, die manchmal selbst gebildeten Menschen innewohnt, dass die Bedeutungen in allen Sprachen gleich sind und sich die Sprachen nur in der Ausdrucksform dieser Bedeutungen unterscheiden. Tatsächlich sind die Werte, in die unsere Erfahrung eingeordnet wird, kulturell bedingt oder modifiziert, sodass sie je nach Kultur erheblich variieren“ (Lado, 1989: 34-35). Und falls das konzeptionelle Bild der Welt das Ergebnis von Informationen ist, die das Individuum im Prozess der kognitiven Aktivität angesammelt hat, wird die Ausdruckseinheit dieser Informationen das Konzept sein. Seine Hauptaufgabe besteht darin, alle Inhalte des Objekts des konzeptuellen Weltbildes zu konsolidieren und zu aktualisieren.

„Konzept“ als wissenschaftlicher Begriff wurde in den Werken solcher Wissenschaftler wie S. A. Askoldov-Alexejew, A. Wershbytska, D.S. Lihachow, S.G. Workachow und viele andere untersucht. Konzept „Freundschaft“ haben O.D. Schmelöw, M.F. Hametow, O.O. Arapowa und andere in ihren Arbeiten untersucht.

Trotz der beträchtlichen Anzahl wissenschaftlicher Arbeiten, die sich mit dem Studium des konzeptuellen Weltbildes und individueller Konzepte befassen, bleibt, unserer Meinung nach, der Vektor der Kinderliteratur und der Umsetzung sprachlicher und kultureller Konzepte unzureichend untersucht.

Sprachkulturelle Konzepte werden in Werken der Kinderliteratur verwirklicht, da eine der Aufgaben der Kinderliteratur die erzieherische Funktion ist. Das Konzept „Freundschaft“ ist einer von denen, die universelle Werte enthalten. Dieses ethische Konzept spiegelt die Vorstellung von Gut und Böse, Gut und Böse, Aufrichtig und Unaufrichtig wider.

Im Roman „Der kleine Vampir“ ist das Thema der Freundschaft eines der führenden. Die Analyse dieses Themas im Bereich der textuellen Darstellung des Konzeptes „Freundschaft“ ermöglicht es uns, die Sinne, die die Autorin in diesem Begriff enthalten möchte, zu bestimmen und die Art und Weise seiner Interpretation im Roman zu untersuchen.

Im Text von Angela Sommer-Bodenburgs Roman „Der kleine Vampir“ wird der Begriff „Freundschaft“ zunächst durch das Substantiv „Freund“ verbalisiert. Für die Darstellung des Begriffs „Freundschaft“ gibt es mehrere semantische Pläne. Die erste ist, unserer Meinung nach, eng mit dem **Interesse** verbunden. Das Interesse bei dem Kennenlernen offenbart die **Ähnlichkeit der Charaktere und Vorlieben** der Hauptfiguren, bringt sie zusammen. «Eigentlich ist er ein ganz netter Vampir, dachte Anton, obwohl er so abscheulich aussieht. Er hatte sich Vampire jedenfalls viel schrecklicher vorgestellt» (Angela Sommer-Bodenburg, 1992: 10) Zwischen zwei Teenagern entwickelt sich eine Freundschaft. Freundschaft bedeutet immer **Vertrauen.** «Aber Anton“, sagte der Vampir, „ich denke, wir sind Freunde!“ … „Denkst du, ich könnte dir etwas – antun?“ fragte er und sah Anton aus den Augenwinkeln heraus lauernd an. „N-nein“, sagte Anton …» (Angela Sommer-Bodenburg, 1992: 32) Ein Freund zu sein bedeutet, **sich um seinen Freund zu kümmern.** «Aber es geht ihm doch nicht gut“, sagt er, „wir müssen uns um ihn kümmern.» (Angela Sommer-Bodenburg, 1992: 80) Freundschaft ist im Roman eng mit **Angst** verbunden. Doch hier hilft die Freundschaft den beiden jungen Männern, ihre Ängste zu bekämpfen und zu überwinden. In The Little Vampire geht es bei Freundschaft auch um **Liebe**. Dies ist jedoch kein erwachsenes Gefühl, sondern nur jugendliche Sympathie, die sich in Liebe auswächst. In A. Sommer-Bodenburgs Roman „Der kleine Vampir“ wird die Hauptbedeutung des sprachlich-kulturellen Begriffs „Freundschaft“ vom Autor, unserer Meinung nach, durch den Begriff **„jemand mit gutem Herz“** verwirklicht. «Aber Anton“, sagte die Mutter, „ist es nicht viel wichtiger, ob jemand ein gutes Herz hat oder nicht?“ (Angela Sommer-Bodenburg, 1992: 103)

Schlussfolgerungen. Der Begriff „Freundschaft“ ist in A. Sommer-Bodenburgs Roman „Der kleine Vampir“, der zum Genre der Kinderliteratur gehört, in verschiedenen Themenbereichen vertreten. Es umfasst die Behandlung allgemein akzeptierter menschlicher Vorstellungen über Konzepte wie Interesse an der Person, mit der eine freundschaftliche Beziehung aufgebaut wird; hohes, offenes, reines Gefühl; Beziehung zu einer in Geist und Temperament nahestehenden Person; Fürsorge für die Person, Bereitschaft, kompromisslos zu Hilfe zu kommen; gegenseitiges Vertrauen und Respekt; Beziehungen, die sich schließlich zu Liebesgefühlen entwickeln; positive Eigenschaften in den Menschen um die Hauptfiguren zu wecken.

Список використаних джерел

1. Ладо Р. Лингвистика поверх границ культур. *Новое в зарубежной лингвистике.* Вып. XXV: Контрастивная лингвистика. М., 1989. 440 С., с. 32-63
2. Angela Sommer-Bodenburg. Der kleine Vampir. Rowohlt, Tausend Mai, 1992, 128 с.